

No: 427 – Menş e Adı

BOYABAT GAZİDERE DOMATESİ

Tescil Ettiren

BOYABAT İLÇE TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 13.09.2017 tarihinden itibaren korunmak üzere 12.04.2019 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 427
Tescil Tarihi	: 12.04.2019
Başvuru No	: C2017/136
Başvuru Tarihi	: 13.09.2017
Coğrafi İşaretin Adı	: Boyabat Gazidere Domatesi
Ürün / Ürün Grubu	: Domates / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Boyabat İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü
Tescil Ettirenin Adresi	: Zincirlikuyu Mah. Hüsamettin Dayıbaş Cad. No:1 Boyabat/ Sinop
Coğrafi Sınırı	: Sinop ili Boyabat ilçesi Gazideresi ve Gazideretabaklı köyleri
Kullanım Biçimi	: Gazidere Boyabat Domatesi coğrafi işareti, aşağıda verilen logo ile birlikte kullanılacak olup marka ile birlikte kullanılması mümkündür

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Boyabat Gazidere Domatesi, Sinop ili Boyabat ilçesi Gazideresi ve Gazideretabaklı köylerinde aynı tohumla 150 yılı aşkın bir süredir yetiştirilmekte olup yöre için önemli bir geçim kaynağıdır. Bu domates halk arasında “çirkin domates“ olarak da bilinir.

Tohum safiyet oranı % 98,5 çimlenme oranı % 90'dır.

Bitkisel özellikleri:

Fidede antosiyanin renklenmesi hafiftir. ; Bitkisi dik, boyu 150-200 cm, orta gövde ve dallar tüylü bir yapıya sahip olmadığı, gövde ve dallarda antosiyanin renklenmesi mevcut, boğum arası uzunluğu 6-9 cm arasında değişir. Yaprakları orta ile küçük arasında olup uzunluğu, sap dahil 15-25 cm'dir. Yaprak kenar şekli parçalı ve dalgalı, yaprak kabarcıklanması hafiftir. Dikenlilik olmayıp mavi yeşil renkli, çiçekler ise sarı rengi orta boyuttadır. Çiçeklenme süresi 10 haziran - 10 ekim tarihleri arası olmakla birlikte tam çiçeklenme evresi 1 temmuz, çiçeklenme süresi 15 gündür.

Meyve özellikleri:

Meyve eni 131,21-143,20 mm, meyve boyu 86,32-101,30 mmdir. Meyve şekli hafif basık, meyve uç şekli yuvarlak, meyvede eğrilik derecesi orta düzeyde, çiçek burnu şekli çentikli olup hafif sivri ve düzdür. Ticari hasatta meyve kabuk kalınlığı 0,37-0,41 mm, odacık sayısı 12'dir. Dilimlilik mevcut olup meyve et rengi pembe-kırmızımsı çekirdekli bir yapıya sahiptir (400-500 adet). Meyve eti sertliği (N) 1,86-1,94'tür. Fizyolojik olumda yani tohum bağlama döneminde meyve kabuk rengi yeşilimsidir. Erkenciliği yanında fizyolojik olum zamanı da erkencidir.

Ürünün ayırt edici özellikleri:

Lezzeti ve kendine has aromasıyla öne çıkar. Boyabat Gazidere Domatesi sırk tipli büyüme şekli gösteren, 600-800 gr arası iri meyvelere sahip, kırmızı renkli, ince kabuklu ve çok lopludur. Boyabat Gazidere Domatesi elle iki ya da üç parçaya bölündüğünde ortasında konik biçimde göbek veya cücük tabir edilen çekirdeksiz etli bir parça bulunur. Diğer domateslerde bu parça bulunmaz.

Boyabat Gazidere Domatesi içten dışa doğru olgunlaşır. Kekremsi (limoni) bir tadı vardır. Çekirdeklilik 400-500 arasındadır.

Meyve eti hoş kokulu, sulu ve kumlu olan domatesin altıdan fazla gözeneği bulunur. İnce ve yumuşak kabağa, yumuşak meyve etine sahip domatesin hasat sonrası ömrü kısa olup taze tüketim için uygundur. Uzun mesafeli nakliyyeye uygun değildir.

Uzunlamasına kesit görünümü basık olan domatestede olum öncesi yeşil omuzluluk ve çiçek sapı ayrılma tabakası bulunur. Bitki başına verimi 50 kg 'ye ulaşır.

Ticari hasatta meyve kabuğu üzerinde çizgi olmayıp meyve et rengi pembe-kırmızımsıdır. Çekirdeklidir. Genel olarak kahvaltılık ve salata tüketiminde tercih edilirse de, konservelik domates suyu olarak da tüketilir.

Boyabat ilçesi Sinop ilinin 86 km güneyinde ve Gökırmak havzasının kenarındadır. Boyabat ilçesinin batı tarafında 15-20 km uzaklığında bulunan köylerden geçen Gazidere Çayı (Kolaz Çayı) çeşitli mineraller alivüyal toprakların taşınması aynı zamanda domates üretim alanı oluşmuştur. Sulamalarda kullanılan Gökırmak ve Gazidere Çayları çeşitli mineraller içerir. Derelerden bazıları köylülerin kaylan kaya tabir ettikleri gevşek dokulu kayalıklar ve Gazidere Çayına dökülen Harın Deresi bazalt kayalıklarının olduğu bölgeden geçer. Boyabat Gazidere Domatesi bu bölgede üretilir.

Toprak özellikleri:

Boyabat Gazidere Domatesinin yetiştirildiği toprağın özellikleri aşağıda belirtilmektedir.

1-Toprak bünyesi: Killi bünye sınıfındadır.

2-Toplam tuz (EC): Tuz %0,019 tuzsuz sınıfındadır.

3-Toprak pH: Toprağın pH değeri 7,81 olup hafif alkalik özellik gösterir.

4-Kireç miktarı %0,6 olup çok az kireçli toprak sınıfındadır.

5-Organik madde miktarı %2,58 olup orta derecede organik madde özelliği gösterir.

6-Toprakta kg/da cinsinden P₂O₅ içeriği 15,06 olup çok yüksektir. Kg/da cinsinden K₂O içeriği 29 olup orta gurup potasyum içerir.

Üretim Metodu:

Boyabat Gazidere Domatesinin üretimi; birinci sürüm için 20-25 cm toprak derinliğinde ve yanmış çiftlik gübresi karıştırılarak sonbaharda yapılır. Ekim için mart ayının son haftasında dekara 25 kg DAP (Diamonyum Fosfat) gübresi kullanılarak ortalama 15 cm derinlikte ikinci sürüm yapılmakta, karıklar çiftçiler tarafında kaynakları kullanılarak oluşturulur. Domates, dekara 400- 500 gram tohum kullanılarak 3 cm derinlikte ekilir. Ürünün ilk çapa dönemi olan mayıs ayının ortalarında topraktan çıkış yapan ve 5-6 yapraklı hale gelen domates de sıra üzeri 30 cm olacak şekilde seyreltme yapılır. Sıra arası mesafe 50 cm'dir. Sulama haziran ayının ortalarında başlar, 3-5 gün arayla uygulanır. Üst gübreleme birinci sulama ile başlar, 20 günde 5 kg azotlu gübre olarak üre verilir. Ayrıca mikro element eksikliğine göre yaprak gübresi uygulaması yapılır. Ürünün ilk hasadı temmuz ayının ilk haftasında başlar, iklim ve ürünün durumuna göre 2-3 günde bir hasat yapılır. Toplam 10-15 defa yapılan hasat, ekim ayının son haftalarına kadar devam eder. Dekardan ortalama 6-7 ton ürün elde edilir.

Denetleme:

Denetim mercii; Sinop İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, Boyabat Belediye Başkanlığı ve Boyabat İlçesi Ziraat Odası Başkanlığından oluşmaktadır. Denetim mercii ürünün üretim metodu, ekim, gübre uygulaması, sulama, zirai ilaç uygulama dönemleri ile bitki ve meyve özelliklerine uygunluk bakımından hasat ve pazarlama aşamasında 15 günlük aralıklarla denetim yapar.

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.